ds. J. de Bruin, preek over Zondag 27-2 van de Heidelbergse Catechismus, gehouden in de Jeruzalemkerk (Chr. Geref. Kerk) te Rotterdam-Kralingen op 25 februari 2024.

Votum en groet.

Zingen: Psalm 25:3:
Denk aan't vaderlijk meêdogen,
HEER, waarop ik biddend pleit;
Milde handen, vriend'lijk' ogen,
Zijn bij U van eeuwigheid.
Sla de zonden nimmer ga,
Die mijn jonkheid heeft bedreven;
Denk aan mij toch in genâ,
Om Uw goedheid eer te geven.

Schriftlezing: Handelingen 16: 16-34:
16 En het geschiedde als wij tot het gebed heengingen, dat een zekere dienstmaagd, hebbende een waarzeggenden geest, ons ontmoette, welke haar heren groot gewin toebracht met waarzeggen.
17 Dezelve volgde Paulus en ons achterna, en riep, zeggende: Deze mensen zijn dienstknechten Gods des Allerhoogsten, die ons den weg der zaligheid verkondigen.
18 En dit deed zij vele dagen lang. Maar Paulus daarover ontevreden zijnde, keerde zich om en zeide tot den geest: Ik gebied u in den Naam van Jezus Christus, dat gij van haar uitgaat. En hij ging uit te zelver ure.
19 Als nu de heren van dezelve zagen dat de hoop huns gewins weg was, grepen zij Paulus en Silas en trokken hen naar de markt voor de oversten.
20 En als zij hen tot de hoofdmannen gebracht hadden, zeiden zij: Deze mensen beroeren onze stad, daar zij Joden zijn;
21 En zij verkondigen zeden die ons niet geoorloofd zijn aan te nemen, noch te doen, alzo wij Romeinen zijn.
22 En de schare stond gezamenlijk tegen hen op; en de hoofdmannen hun de klederen afgescheurd hebbende, bevalen hen te geselen.
23 En als zij hun vele slagen gegeven hadden, wierpen zij hen in de gevangenis en geboden den stokbewaarder dat hij hen zekerlijk bewaren zou;
24 Dewelke zulk een gebod ontvangen hebbende, wierp hen in den binnensten kerker en verzekerde hun voeten in den stok.
25 En omtrent den middernacht baden Paulus en Silas en zongen Gode lofzangen; en de gevangenen hoorden naar hen.
26 En er geschiedde snellijk een grote aardbeving, alzo dat de fundamenten des kerkers bewogen werden; en terstond werden al de deuren geopend, en de banden van allen werden los.
27 En de stokbewaarder wakker geworden zijnde, en ziende de deuren der gevangenis geopend, trok een zwaard en zou zichzelven omgebracht hebben, menende dat de gevangenen ontvloden waren.
28 Maar Paulus riep met grote stem, zeggende: Doe uzelven geen kwaad; want wij zijn allen hier.

29 En als hij licht geëist had, sprong hij in en werd zeer bevende en viel voor Paulus en Silas neder aan de voeten;
30 En hen buitengebracht hebbende, zeide hij: Lieve heren, wat moet ik doen opdat ik zalig worde?
31 En zij zeiden: Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis.
32 En zij spraken tot hem het Woord des Heeren, en tot allen die in zijn huis waren.
33 En hij nam hen tot zich in dezelve ure des nachts, en wies hen van de striemen; en hij werd terstond gedoopt, en al de zijnen.
34 En hij bracht hen in zijn huis en zette hun de tafel voor, en verheugde zich dat hij met al zijn huis aan God gelovig geworden was.

Zingen: Psalm 105:5:
God zal Zijn waarheid nimmer krenken,
Maar eeuwig Zijn verbond gedenken.
Zijn woord wordt altoos trouw volbracht,
Tot in het duizendste geslacht.
't Verbond met Abraham, Zijn vrind,
Bevestigt Hij van kind tot kind.

Lezen: 12 artikelen des geloofs.
1. Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des Hemels en der aarde.
2. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere;
3. Die ontvangen is van den Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria;
4. Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle;
5. ten derden dagen wederom opgestaan van de doden;
6. opgevaren ten Hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtige Vaders;
7. vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.
8. Ik geloof in de Heilige Geest.
9. Ik geloof een heilige, algemene, Christelijk Kerk, de gemeenschap der heiligen;
10. vergeving der zonden;
11. wederopstanding des vleses;
12. en een eeuwig leven.

Lezen: Heidelbergse Catechismus Zondag 27 vr./antw. 74:
Vraag 74 Zal men ook de jonge kinderen dopen? Antw. Ja het; want mitsdien zij alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus' bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, niet minder dan den volwassenen toegezegd wordt, zo moeten zij ook door den Doop, als door het teken des verbonds, der Christelijke Kerk ingelijfd en van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden, gelijk in het Oude Verbond of Testament door de besnijdenis geschied is, voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is.

Gebed.

Zingen: Psalm 89:2 en 15:
Vers 2:
'Ik heb", dit was Uw taal, "een vast verbond gemaakt
Met Mijnen gunsteling, dien steeds Mijn oog bewaakt;
Ik heb aan Mijnen knecht, aan Mijnen uitverkoren',
Aan David, in Mijn gunst, met enen eed gezworen:
Ik zal van kind tot kind, tot aan het eind der dagen,
Uw zaad bevestigen, en uwen rijkstroon schragen.'
Vers 15:
'k Heb eens gezworen bij Mijn eigen heiligheid:
Zo Ik aan David lieg', zo hem Mijn woord misleid'!
Zijn zaad zal eeuwig zijn; zijn troon zal heerlijk pralen,
Zo duurzaam als de zon, zo glansrijk als haar stralen;
Bevestigd als de maan; en aan des hemels bogen
Staat Mijn getuige trouw te schitt'ren in elks ogen.'

Na het amen van de preek zingen wij Psalm 45:8:

Geliefde gemeente, wat is dat toch een groot wonder geweest voor die stokbewaarder, toen hij vanuit de nood van zijn zonden en zijn schuld het uitriep: *'Lieve heren, wat moet ik doen opdat ik zalig worde?'* (Hand. 16:30b). En toen kreeg hij een antwoord. Een antwoord uit de hemel gesproken door de knechten van Christus. En wat liet de Heere door middel van Paulus en Silas horen aan deze bevreesde stokbewaarder? *'Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis'* (vs. 31).

Wat een belofte zeg! De Heere zal het maar eens tegen u zeggen! En dan doet Hij wat Hij zegt. *'Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij <u>zult</u> zalig worden.'* Ja, dat was niet alleen een belofte voor die stokbewaarder, maar hij heeft ook de vervulling van die belofte verkregen. Hij leerde te geloven in Christus en zo is hij zalig geworden. En werd hij, die van nature een heiden was daarmee ook Israël ingelijfd, en mocht hij de naam van Sions kinderen gaan dragen. Hij werd door genade een geestelijk Verbondskind, een geestelijk zaad van Abraham.

Maar gemeente, die rijke belofte die ook vervuld werd in het leven van deze stokbewaarder, kwam als belofte niet alleen tot die stokbewaarder. Want Paulus en Silas hebben ook mogen zeggen tegen deze vader: *'Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, <u>gij en uw huis.'</u>* Wat een rijke God hè? Bent u er wel eens onder verbroken geraakt dat God Zich zo openbaart? Wat bedoelde Paulus toch met 'uw huis'? Nou, onze kanttekenaren hebben dat heel helder gezien. Zij verklaren die woorden met: Dat is, huisgezin, uw vrouw en kinderen, als kinderen des verbonds. Dus de belofte van zalig worden, de belofte van de genade kwam ook tot de kinderen van de stokbewaarder. En daar hebben Paulus en Silas de stokbewaarder en zijn gezin en allen die bij hem hoorden, onderwijs gegeven.

'En zij spraken tot hem het Woord des Heeren, en tot allen die in zijn huis waren' (vs. 32). Zo hebben wij dit gelezen. En daar hoorde ook de leer van de doop bij. Vandaar dat na dat Bijbels onderwijs niet alleen de stokbewaarder het teken van het verbond ontving en hij gedoopt werd, maar al de zijnen, ook zijn vrouw, zijn kinderen, zijn huisgezin en allen die bij hem hoorden. Kijk, daar heeft u een Bijbels antwoord op de vraag die deze middag onze aandacht vraagt: Zal men ook de jonge kinderen dopen?

We schrijven als thema boven de prediking: De doop is ook voor de jonge kinderen van de gemeente.
En we letten op drie gedachten:

1. Dat wil de God des verbonds.
2. Dat openbaart het teken des verbonds.
3. Dat predikt de belofte des verbonds.

1. Dat wil de God des verbonds.

Toen de Heere God de mens schiep in het paradijs, sloot Hij met Adam en Eva een verbond. Daarmee wilde de Heere weten dat Hij met die eerste mensen, en in die mensen met alle mensen die daaruit voortgekomen zijn, een band wilde hebben, een innige band, een liefdesband. Daarom trad Hij met Adam en Eva in een verbond. De Heere had de mens lief, en de Heere vroeg van de mens wederliefde. Hoewel we dat woord niet in de Bijbel terugvinden, wordt dit in de theologie het werkverbond genoemd. In dat verbond had de Heere een eis neergelegd. Adam en Eva, en alle mensen die uit hen voort zouden komen, zouden de Heere gehoorzaam zijn met vrijwillige liefde. In dat verbond klonk ook een belofte: Als u Mij gehoorzaam zult zijn dan ontvangt u het eeuwige leven. Maar bij de eis en de belofte van dat verbond kwam ook een bedreiging: Als u Mijn verbond niet houdt en ongehoorzaam bent, zult u de dood sterven.

Dat was het verbond dat God met Adam en Eva gesloten heeft en in hen met het ganse menselijk geslacht. Dat hield in dat, als Adam en Eva niet zouden zondigen en staande zouden blijven, en inderdaad niet zouden eten van de boom der kennis des goeds en des kwaads, zij het eeuwige leven zouden krijgen. En allen die uit hen voort zouden komen, zouden in dat eeuwige leven delen. Maar als de mens ongehoorzaam zou zijn, dus Adam en Eva, zou ook de straf voor hun nakomelingen gelden. Dat werkverbond tussen God en Adam was ook het werkverbond tussen God en het zaad van Adam, omdat er allereerst een bloedband is tussen alle mensen die uit Adam en Eva zijn voortgekomen en Adam en Eva als de eerste ouders.

Maar daar lag ook een geestelijke band die God in de schepping gelegd had. En zoals Adam aanvankelijk geestelijk voor God stond, met lichaam en ziel heilig was en rechtvaardig was, zo zouden al zijn nakomelingen ook zijn. Maar als Adam zou vallen in de zonde en onrechtvaardig en onheilig zou worden, dan zouden ook zijn nakomelingen in deze geestelijke toestand geboren worden.

Daarom gold dat verbond Adam en zijn zaad, hoewel elk mens persoonlijk verantwoordelijk blijft voor de verhouding tussen de Heere en zijn hart. Ja, en we weten het: De zondeval is gekomen. De mens verbrak dat verbond met God. Toen raakte de mens de rijke belofte kwijt: Als gij gehoorzaam zult zijn, zult gij het eeuwige leven ontvangen, maar dat kon niet meer. Toen bleef de dreiging over: *'Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven.'* Was het toen hopeloos verloren voor die diep gevallen mens? Ja, van onze kant wel, gemeente. Totaal onmogelijk om het weer goed te krijgen. Maar God – let alleen al op die twee woordjes, gemeente – maar God, Die rijk is in barmhartigheid, zocht de mens weer op, zoals we vanmorgen al hoorden.

In de hof van Eden klonk: *'Waar zijt gij?'* Daar klonk de stem van de Heere en riep Hij de gevallen mens tevoorschijn. Waarom deed de Heere dat? Bent u er wel eens onder verbroken geweest? Waarom riep de Heere die gevallen mens tot Zich? O ja, Hij ging die gevallen mens bekendmaken wat ze gedaan hadden, en Hij ging ze laten voelen dat ze inderdaad des doods schuldig waren. Maar in plaats dat God het zwaard van Zijn gerechtigheid nam om Adam en Eva voor eeuwig te doden, klonk daar een belofte. Zult u geen kleine gedachten van de Heere hebben?! Die ondanks zulke slechte mensen kwam met een belofte van genade. Daar ging de Heere openbaren dat die diep gevallen Adam en Eva toch nog zalig konden worden. Want: *'Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen.'*

Jongens en meisjes, weet u wat de Heere God toen tegen Adam en Eva zei? Jullie kunnen niet meer zalig worden door gehoorzaamheid, maar jullie kunnen alleen nog maar zalig worden door het geloof in de Heere Jezus, dat is door Mijn Zoon. En in de volheid van de tijd zal Ik Hem naar de aarde zenden, zodat een zondaar die het verbond met Mij verbroken heeft, door de Heere Jezus Christus en Zijn offer toch weer in gemeenschap met Mij kan komen. En dat Ik toch weer met zo'n mensenkind in een verbond kan komen. Kijk, en dat openbaarde de Heere God al direct na de val in het paradijs als die genadige Verbonds-Jehovah. Dat is altijd weer de diepe betekenis van de naam HEERE, met allemaal hoofdletters: *Ik zal zijn Die Ik zijn zal*, Jehovah, Verbonds-God.

O, dan hoor ik de dichter van Psalm 146:6, ziende op die Verbonds-Jehovah, zingen:

't Is de HEER, wiens mededogen
Blinden schenkt het lieflijk licht;
Wie in 't stof lag neergebogen,
Wordt door Hem weer opgericht;
God, die lust in waarheid heeft,
Mint hem, die rechtvaardig leeft.

En kijk, gemeente, wat de Heere God nu openbaarde in de moederbelofte bij Adam en Eva, als het gaat om het genadeverbond, daar kwam Hij later op terug toen Hij Abraham ging roepen uit Ur der Chaldeeën en Abraham in de weg van de wedergeboorte zalig geworden is. Toen ging Hij als het ware dat genadeverbond, wat Hij in het paradijs al geopenbaard had, bevestigen bij Abraham en zijn zaad. Want uit Abraham zal de Christus, naar Zijn Menselijke natuur, voortkomen. En wat deed de Heere toen Hij dat verbond van genade opnieuw met Abraham ging bevestigen? Toen gaf Hij daar een teken bij, namelijk het teken van de besnijdenis. Ik hoop daar straks nog even op terug te komen.

Maar voordat de Heere dat teken van de besnijdenis ging geven, gaat Hij met Abraham een verbond sluiten, en gaat Hij dat genadeverbond met Abraham bevestigen. Hoor maar: *'En Ik zal Mijn verbond stellen tussen Mij en tussen u, en Ik zal u gans zeer vermenigvuldigen.* Wie is Abraham eigenlijk? Hoe wordt Abraham ons getekend in de Heilige Schrift? Ja, van nature was hij inderdaad een afgodendienaar maar door Gods genade is hij geroepen, is hij wederom geboren en is hij zalig gemaakt. En juist vanwege dat wonder dat God in Abraham gewerkt heeft, krijgt hij de naam 'vader van alle gelovigen'. En wie zijn dan die gelovigen van wie Abraham een vader is? Nou, zegt Paulus in het Nieuwe Testament: dat zijn nou alle mensen die wederom geboren worden, alle mensen die door Gods verkiezende genade getrokken worden uit de duisternis tot het wonderbaar en heerlijk licht in Christus.

Abraham is de vader van alle gelovigen, dat wil zeggen van alle geestelijke verbondskinderen. En wat zijn geestelijke verbondskinderen? Dat zijn mensen die levend gemaakt zijn, die geleerd hebben dat ze in zichzelf verloren liggen, en dat ze alleen maar zalig kunnen worden door het bloed en de Geest van Christus en dat ze daarin gewassen en gereinigd moeten worden. Dat zijn die mensen bij wie God de beloften van het verbond ook daadwerkelijk gaat vervullen, en zij de dag van Christus mogen zien in hun leven. Zoals het ook van Abraham geschreven staat: *Abraham, uw vader, heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag (Dat is de dag van Christus' komst) zou zien; en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest* (Joh. 8:56). *'Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden'* (2 Kor. 8:9).

Abraham kende de grote genade waar Paulus van mag schrijven aan de gemeente van Korinthe: Dat is de genade die de Heere aan Abraham geopenbaard heeft, maar ook in het hart van Abraham geschonken heeft als die trouwe Verbonds-God, en dat in de weg van het genadeverbond. Hoor nou toch eens wat de Heere ook tegen Abraham gezegd heeft: *'En Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw zaad na u'* (Gen. 17:7).

Niet alleen Abraham dus, maar ook tot zijn zaad kwam de Heere met de belofte van Zijn genade. Wat Abraham nu door genade beloofd werd en hem daadwerkelijk ook geschonken werd, dat wilde de Heere nu ook beloven aan degenen die uit Abraham zijn voortgekomen. Het is alsof de Heere zegt: Abraham, nu bent u door genade zalig geworden. Het is niet uit u, het is alles wat u van Mij ontvangen hebt. Maar datgene wat u nu ontvangen hebt, dat is ook mogelijk voor uw zaad, voor uw nageslacht en voor uw kinderen. Omdat die nakomelingen van Abraham ook niet los stonden van Abraham zelf, omdat daar ook die bloedband en die geestelijke band was, krachtens de schepping.

En wie was Abraham in zichzelf? Een Adamskind. Abraham was ook in zonden ontvangen en geboren. Abraham was van nature ook aan allerhande ellende, aan de verdoemenis onderworpen, zoals dat van alle mensen, van u, jou en mij ook geldt. En dat ging geestelijk door, door de geslachten heen. O gemeente, dan komen wij deze middag weer bij die verschrikkelijke erfzonde uit, die van kind op kind wordt voortgeplant. *Wie zal een reine geven uit een onreine, niet één'* zo lees ik in Job 14:4. Niet één mens, gemeente.

Daarom is de doodsstaat van ons kind, vader en moeder in ons midden, uw schuld, mijn schuld. En bent u zo wel eens op uw knieën terechtgekomen voor Gods aangezicht met die enkele woordjes uit Genesis 17: '*u en uw zaad*?' Hebt u die woordjes wel eens nat gemaakt met uw tranen, omdat wij met onze kinderen verloren liggen? Die kleine kindertjes weten het niet. Dan staat u bij het wiegje, moeder, van uw kind, zo'n lieveling, en u neemt het uit die wieg en drukt het aan uw hart. Wie kan woorden geven aan moederliefde? Dan staat u 's avonds bij het bed van uw kind, vader, dat zo heerlijk ligt te slapen. Het kan u zo vertederen. Maar bent u wel eens gaan huilen bij die slapende kinderen. Want terwijl ze het niet weten, zijn ze aan de verdoemenis onderworpen. Want ze zijn uit mij voortgekomen.

En wat doet God nu? Dat die onwetende kinderen, die nog niet tot hun verstand gekomen zijn, in die diepe verlorenheid liggen vanwege mijn schuld, omdat ik er ook lig. Dan gaat die grote God Zich heen buigen over die kinderen. En terwijl die kinderen het niet weten, gaat Hij ze al toezeggen wat er nog mogelijk is. O gemeente toch, welk een God! Dat Die over een verloren baby'tje Zich al heen buigt om te laten weten dat het nog goed kan komen met dat kind, omdat het binnen de grenzen van het genadeverbond geboren is. En dat de Heere ook met dat kind, terwijl het verloren ligt, zelfs in een verbond wil treden. Dat Hij tegen zo'n kind al zegt: Ik wil uw God zijn. Vanwege die wetenschap zei Christus het later, toen vaders en moeders met de kleine kinderen tot Hem kwamen, terwijl de discipelen ze tegen wilden houden: '*Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert hen niet; want derzulken is het Koninkrijk Gods'* (Markus 10:14). Welk een genadige Verbonds-God! Nee, dat betekent niet dat die genade overgeplant wordt. Maar de Heere laat zien dat Hij in de weg van het verbond Zich wil openbaren als een God bij Wie genade te vinden is.

Zelfs voor die onreine kinderen die Abraham door genade beloofd en geschonken zijn, wil de Heere dat ook beloven aan zijn zaad. Nee, daarmee bezitten die kinderen die geboren zijn de genade niet automatisch. Neen, zo werkt het niet. Want als de Heere zo komt in het verbond tot een mensenkind, diep verloren in schuld, laat Hij wel heel duidelijk weten dat er bekering nodig is, dat er wedergeboorte nodig is, dat er het ware geloof nodig is. En alleen in die weg zal een mensenkind ook inwendig, geestelijk, in dat genadeverbond Gods worden opgenomen.

Nee, dat geldt niet alle kinderen in deze wereld. Alleen de kinderen des verbonds, die horen van de belofte en die binnen de grenzen van het verbond zijn gebracht en daar geboren zijn. Kijk maar in de tent van Abraham. Uit Abraham is Izak geboren, en die had daarmee een plaatsje gekregen binnen die grenzen van het verbond. Maar in diezelfde tent was al eerder Ismaël geboren uit Hagar. Tweeërlei kinderen des verbonds dus. De ene, Izak, was de erfgenaam. Hij mag vanwege Gods verkiezende liefde ook gaan delen in de weldaden van het verbond. Niet als een automatisme, niet omdat Abraham en Sara kinderen van God waren. Neen, Izak is heel persoonlijk door de Heere opgezocht en van dood levend gemaakt. Dat was genade. Genade, alleen voor Izak. Maar Ismaël was de erfgenaam niet. Tot hem kwam wel de belofte, ook de lokkende woorden en ook het bevel van bekering en geloof. Maar Ismaël is zijn eigen weg gegaan. Al was hij ook besneden, net als Izak, maar hij heeft het verbond met de Heere gebroken. Toch, zo zei ik, droegen ze beiden het teken van het verbond. En dat was in die dagen de besnijdenis.

2. Dat openbaart het teken des verbonds

Daarmee komen we bij onze tweede gedachte: Dat openbaart het teken des verbonds, namelijk dat de kinderen ook gedoopt moeten worden. Toen de Heere, de genadige Verbonds-God, tot Abraham kwam om Zijn verbond te bevestigen, gaf Hij er ook een teken bij. En ik heb al gezegd dat ik daarop terug zou komen. Dan zien we gelijk weer de lijn met de preek over de eerste bloedstorting van Christus, toen we ook al iets hebben gezegd over de besnijdenis, het teken van het genadeverbond in het Oude Testament, een bloedig teken.

'Voorts zeide God tot Abraham: Gij nu zult Mijn verbond houden, gij en uw zaad na u, in hun geslachten. Dit is Mijn verbond, dat gijlieden houden zult tussen Mij en tussen u en tussen uw zaad na u: dat al wat mannelijk is u besneden worde. En gij zult het vlees uwer voorhuid besnijden; en dat zal tot een teken zijn des verbonds tussen Mij en tussen u' (Gen. 17:9-11). Dus het teken van het verbond in het Oude Testament was ten tijde van Abraham, dat de voorhuid bij mannen en jongetjes moest worden weggesneden. En dan vloeide er bloed. Kortgeleden heb ik daar al het een en ander over gezegd, maar ik wil vanmiddag nog een bijzonder aspect naar voren halen, waarom dat God bevolen had om de mannen en de jongens te besnijden.

En dan wil ik proberen een antwoord te geven op de vraag: Waarom wilde de Heere – want het komt bij de Heere vandaan – dat juist op die plaats het bloed moest vloeien? Waarom had de Heere niet tegen Abraham gezegd: Abraham, nu moet u bij uzelf een stukje van uw oor afsnijden. Dat moet u bij Ismaël doen en bij alle mannen in uw huis en bij alle jongetjes die geboren worden, moet u op de achtste dag een stukje van het oor afsnijden? Dat zei de Heere niet. De Heere zegt: U moet een stukje vlees wegsnijden bij het mannelijk geslachtsdeel. Waarom daar?

Daar zit een hele diepe betekenis achter, gemeente. Wat had de Heere in het paradijs gesproken toen de Heere aan Adam een vrouw gegeven had? Toen Hij mannelijk en vrouwelijk, zo staat er in de Hebreeuwse tekst, geschapen had? '*Weest vruchtbaar, vermenigvuldigt u, en vervult de aarde'* Gen. 1:28). Dus in de weg van de geslachtsgemeenschap, als tere liefdesdaad tussen man en vrouw, zal de Heere als het Hem behaagt kinderen geven. Zo wilde de Schepper het. En zoals de ouders waren, zo zullen ook de kinderen zijn. Als er geen zondeval was geweest, zouden die kinderen zonder zonden geboren worden, met een hartelijke liefde tot hun Schepper.

Maar vanwege die vreselijke zondeval kwam er die verschrikkelijke doorwerking van de erfschuld en de erfsmet. Dat wil zeggen, de schuld van een vader en een moeder werd als het ware doorgegeven op de kinderen. Het is bij Adam en Eva begonnen, en tot op vandaag is het niet anders, gemeente. Daarom worden alle mensen en zijn ook wij allemaal in zonden ontvangen en geboren. Bent u daar al aan ontdekt? Heeft de Heere u en jou daarmee een verbroken en verslagen hart gegeven en u en jou gevonden aan Zijn voeten? En dat u zo hartelijk David kon nazingen met een verbroken hart in Psalm 51:3 ber.:
't Is niet alleen dit kwaad, dat roept om straf;
Neen, 'k ben in ongerechtigheid geboren;
Mijn zonde maakt mij 't voorwerp van Uw toren.
Reeds van het uur van mijn ontvang'nis af.'

Elke ontvangenis in de moederschoot is een zondige ontvangenis. De zonde en de dood zijn doorgegaan tot alle mensen. De zonde en de dood worden voortgeplant van kind op kind. Nu zegt de Heere bij de instelling van de besnijdenis: Op die plaats waar het zondige zaad het lichaam van de man verlaat en het brengt in het lichaam van een vrouw, op die plaats moet bloed vloeien. Daarom moest de voorhuid worden besneden. En dat bloed predikte: Wil het ooit goed komen tussen God en uw zaad, dan moet er bloed vloeien. Dat bloed dat heen wees naar het bloed van Christus. En alleen door dat bloed zou een zondig mensenkind verlost kunnen worden van de erfschuld en de erfsmet. Kijk, en die verlossing zal Christus gaan verwerven. Die verlossing heeft Christus verworven. En nu komt de Heere als die grote Verbonds-God tot zondige kinderen, zelfs met de belofte dat Hij dat wil schenken aan een mensenkind. En daarom dat bloedige teken. En eeuwenlang heeft het plaatsgevonden. Op de achtste dag werd een jongetje besneden.

Totdat de tijd aanbrak dat de Heere Jezus geboren werd als de enige Reine, weliswaar uit een onreine Maria. Hij was het Zaad van Abraham in Wie al de geslachten des aardrijks gezegend zullen worden. En Hij zal Zijn bloed geven om al die bloedige ceremoniën van het Oude Testament te gaan vervullen. Daarom werd Hij ook besneden op de achtste dag na Zijn geboorte. Dat was die eerste bloedstorting om aan alle gerechtigheid te voldoen. Hij wilde de ganse wet van Zijn Vader gehoorzaam zijn. Ja, daar hoorde ook die eis bij van de besnijdenis. En weer schilder ik Hem u in die eerste bloedstorting. Daar zie ik Hem liggen in de armen van Maria. Daar zie ik Jozef komen met het mes om Christus te besnijden. En daar vielen de eerste druppels bloed als de grote vervuller van al de besnijdenissen die plaats hebben gevonden, voordat Hij op de aarde kwam. En door dat bloed kan een verloren zondaar door het geloof gerechtvaardigd worden.

Vandaar de belijdenis in ons doopsformulier: Daarom heeft God voormaals bevolen Hem te besnijden, hetwelk een zegel des verbonds en der rechtvaardigheid des geloofs was. En zo heeft Abraham, de vader aller gelovigen, de besnijdenis leren verstaan. Voor hem allereerst persoonlijk een zegel. Want Abraham was in zichzelf niet gerechtvaardigd, gemeente. Abraham was ook een zondaar. Maar hij heeft geleerd: Mijn gerechtigheid is Christus. Dat heeft hij door het geloof mogen omhelzen en toen heeft God hem aangezien in Christus. En toen was hij rechtvaardig. Daarom was de besnijdenis voor Abraham werkelijk een zegel. Daar zet de Heere het zegel erop: Abraham, zo zeker als het bloed vloeide bij uw eigen besnijdenis, zo zeker zal het bloed van Christus al uw zonden wegnemen.

Maar nu heeft de Heere gezegd: Abraham, datgene waarin u delen mag, dat ga Ik nou beloven aan uw zaad. En hoe zal uw zaad nou gaan delen in de diepe betekenis van dat genadeverbond? In de weg van de wedergeboorte. Daarom belijden wij dat ook altijd weer aan het begin van het doopsformulier: Dat wij van nieuws geboren moeten worden, gemeente. En dat blijft altijd de weg om werkelijk te delen in de genade die Christus verworven heeft.

Het is heel bijzonder dat in de Heilige Schrift het wonder van de wedergeboorte beschreven wordt als de besnijdenis van het hart, of de besnijdenis die zonder handen geschiedt. En wat in de besnijdenis zichtbaar wordt, is eigenlijk precies hetzelfde wat zichtbaar wordt in de heilige doop. Want dat stukje vlees wat wordt weggesneden, dat is het beeld van de zonde die weg moet, die afsterven moet om in een nieuw godzalig leven te wandelen. En leert dat ook het water van de doop niet? Het ondergaan in het water, het begraven worden, maar ook het opstaan tot het nieuwe leven. Kijk, en daarom is de doop in de plaats van de besnijdenis gekomen. Het genadeverbond hield niet op aan het einde van het Oude Testament, maar dat is doorgegaan in het Nieuwe Testament, en het gaat nog door. Er is alleen geen bloedig teken meer nodig, omdat Christus Zijn bloed gegeven heeft.

Daarom is het Christus Zelf Die een onbloedig teken gegeven heeft, om daarmee een zegel te geven van het genadeverbond. En dan ziet u dat in de volheid van de tijd de overgang plaatsvindt van de besnijdenis naar de heilige doop. Christus werd besneden als een jongetje van acht dagen. Maar diezelfde Christus wilde ook al de doop ondergaan. Al werd Hij toen nog niet gedoopt in de Naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes, omdat Hij dat vlak voor de Hemelvaart aan Zijn Kerk bevolen heeft. Toch was de Drie-enige God aanwezig toen Christus gedoopt werd. Want Zelf was Hij de Zoon Die gedoopt werd, en Zijn Vader sprak in de hemel: *'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelke Ik al Mijn welbehagen heb'* (Matt. 3:17). En de Heilige Geest daalde neder in de gedaante van een duif. Ja waarlijk, de doop is in de plaats van de besnijdenis gekomen. Daarom hoeft de besnijdenis niet meer plaats te vinden.

We kunnen het opmaken uit Kolossenzen 2 vers 11. In de gemeente van Kolosse waren mensen tot geloof gekomen die niet besneden waren. En het gaf nogal wat discussie, want ze werden wel gedoopt. En toen heeft Paulus het gezegd: Jullie hoeven niet meer besneden te worden, want als u gedoopt bent, dan bent u in Christus' doop gedoopt, en dan bent u ook in Christus besneden. En wat ziet u dan gebeuren in de eerste christengemeente? Als daar heidenen tot bekering komen en van buitenaf binnen de grenzen van het verbond worden gebracht, dat ze ook het teken en het zegel van het genadeverbond gaan ontvangen. Hoe kwam dat eigenlijk?

Hoe kwam het toch dat die stokbewaarder zich liet dopen? Hoe kwam het toch dat Lydia zich liet dopen? Hoe kwam het toch dat het huisgezin van Stephanus zich liet dopen? Dat was vrucht op de prediking. Dat was vrucht op het onderwijs wat de apostelen gaven tot die bekeerlingen uit het heidendom. Want wat kunnen wij opmaken uit de Schrift, uit Hebreeën 6? Dat als iemand van buitenaf binnen de grenzen van het verbond werd gebracht, dan had zo iemand onderwijs nodig. En dat is te begrijpen, want ze waren er wellicht niet mee opgevoed. Ze hadden onderwijs nodig, en de apostelen hebben dat onderwijs gegeven.

In Hebreeën 6 vers 1 lees ik over de eerste beginselen van de leer van Christus. Daarmee bedoelen de apostelen de prediking, de eerste prediking over Christus, over Zijn Persoon, over Zijn werk tot zaligheid van zondaren. Dat werk dat niet alleen bedoeld was voor de Joden, maar ook voor de heidenen. Maar bij dat onderwijs wat de apostelen gaven aan die bekeerlingen, hoorde ook het onderwijs over de leer van de doop, Hebreeën 6 vers 2. Wat betekent dat? Nou, dat die mensen onderwezen werden in de betekenis van de doop, over de instelling van de doop, over het gebruik van de doop. Daar hoorde ook bij dat die mensen onderwijs kregen over het verbond, vanuit het Oude Testament naar het Nieuwe Testament. Dat de beloften van het genadeverbond niet alleen meer bedoeld waren voor het volk Israël, al duurde dat eeuwen zo, maar dat met de komst van Christus en de uitstorting van de Heilige Geest, de beloften van het verbond ook gepredikt mochten worden tot aan het einde der aarde.

Want de middelmuur des afscheidsels, de muur tussen Jood en heiden was afgebroken. Zodat er binnen de grenzen van het verbond dat God met Israël gesloten had, ook plaats gekomen is voor heidenen, zelfs voor blinde heidenen. En wat gebeurde er dan? Als zo'n heiden tot bekering kwam en binnen de grenzen van het verbond gebracht werd, dan werd hij gedoopt als hij getuigenis afgelegd had van zijn bekering, en het geloof dat Gods Geest gewerkt had. En als zo'n man of zo'n vrouw, die ook een vader of een moeder zou zijn, gedoopt werd, werd daarmee ook het gezin gedoopt. Zodat de belofte van het genadeverbond ook kwam tot die kinderen.

3. Dat predikt de belofte des verbonds

En dat brengt ons bij onze laatste gedachte: De doop predikt de belofte des verbonds. Zal men ook jonge kinderen dopen? Ja, het moet gebeuren. Alle kinderen die geboren zijn uit vaders en moeders, die al binnen de grenzen van dat verbond een plaats hadden gekregen, moeten het teken en het zegel van het verbond ontvangen. Zo heeft de Heere dat gewild. Want wat staat er? Want mitsdien zij alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn.

We gaan het vanmiddag niet hebben over alles wat daarover gezegd is, maar ik blijf heel eenvoudig bij deze woordjes: Volwassenen en kinderen in het verbond Gods begrepen; in Zijn gemeente begrepen. Er wordt wel eens gezegd: We zijn geboren op het erf van het Verbond. En dat wordt in de eerste plaats niet goed uitgelegd, want dan wordt er een beeld gebruikt van een boerderij en een erf enzovoort. U kent dat wellicht. En als u op het erf bent, dan bent u nog niet in de boerderij enzovoort. Maar dat is helemaal de oorspronkelijke bedoeling van die uitdrukking niet. Oorspronkelijk klinkt het: 'De erve van het verbond'. En als u dan gaat speuren naar de betekenissen van dat woord en ook waar het allemaal uit voortgekomen is, dan is het pas de vijfde of de zesde betekenis het erf van een boerderij. Maar dat is de eerste betekenis helemaal niet van het woordje 'erve'. De eerste betekenis van het woordje 'erve des verbonds' is *erfenis.*

En gemeente, wat is het een onuitsprekelijk wonder als de Heere u een plaatsje gegeven heeft bij de erfenis van het verbond. En wat is de erfenis van het verbond? De verlossing door het bloed van Christus en de heiliging door de Geest van Christus. En nogmaals, daarmee zeg ik niet dat u het gelijk al hebt als u gedoopt bent. Nee, zo is het niet. Maar u bent heel dicht bij die erfenis om die erfenis te mogen ontvangen. Daarom is de grote vraag deze middag, vaders en moeders: Hoe hebt u nou bij het doopfont gestaan? Kent u iets van de erfenis van het verbond, bevindelijk? Hoe hebt u belijdenis gedaan? Bent u werkelijk een geestelijk verbondskind geworden? Want toen u uw kindje ten doop hield werd u aangesproken met: Geliefde in de Heere Christus. Maar hoe ligt dat in uw leven? Bent u werkelijk het geestelijke zaad van Abraham? Hebt u geleerd om als een uitgewerkte zondaar te vluchten tot het bloed en de Geest van Christus? Omdat u geleerd hebt in uw leven: Buiten Christus kom ik om?

O, wat is het rijk als u zo geleerd bent door de Heilige Geest en u een geestelijk verbondskind geworden bent, zodat u niet alleen de belofte ontvangen hebt, maar ook de vervulling van de belofte. Dan bent u daadwerkelijk een gelovige in de diepste betekenis van het woord. En als u wel eens zo bij de doopvont hebt gestaan, dan wil de Heere het behagen om op dat moment het verbond met vader en/of moeder en het kind te verzegelen. Maar wat bent u arm als het zo niet was en u hebt het slechts met een uitwendige belijdenis gedaan, zonder wedergeboorte, zonder geloof. O lieve gemeente, hoe zult u dat ooit verantwoorden voor de grote God als u voor de rechterstoel staat? Nochtans kwam de Heere met de doop. Nochtans kwam Hij in de weg van het genadeverbond om aan zondige ouders en hun zondige kinderen te laten weten: Er is een volheid van genade in Christus te vinden, vergeving van zonde door het bloed van Christus en de heiliging van het leven door de Geest van Christus.

En dat wil de Heere, jongens en meisjes, aan jullie schenken. En dat heeft Hij ook beloofd. Daarom ga ik eventjes tot jullie preken. Kinderen, jongens en meisjes. Weet je wat de Heere gedaan heeft op je voorhoofdje, toen je in de armen van uw vader of moeder lag bij de doopvont? Toen heeft de Heere Zijn Naam geschreven op je voorhoofdje: Vader, Zoon, Heilige Geest, met water. En weet je wat de Heere toen deed? Het was net alsof Hij een handtekening zette onder twee rijke beloften. Ten eerste: Dat jouw zonden vergeven zullen worden door het bloed van Christus. En in de tweede plaats: De Heilige Geest die je nodig hebt, Die het geloof werkt in jouw hart om dat te beleven.

Nee, daarmee heb je die schatten nog niet. Maar weet je, jongen, meisje, wat de Heere nou zo graag ziet? Dat jij je knietjes buigt en de Heere daarop wijst en zegt: Heere, nu staat er in de Bijbel: '*Laat de kinderkens tot Mij komen*.' En ik ben een kind, Heere. Ik heb een zondig hartje, ik ben vuil, Heere, ik heb een nieuw hart nodig. En nu heb ik in de kerk gehoord, en heb ik van mijn vader en moeder gehoord, en ik heb van de juffrouw op school gehoord, dat mijn zonden weggewassen kunnen worden. En mijn moeder heeft het verteld dat dat de betekenis van het water is, dat met dat bloed al mijn zonden weggewassen kunnen worden. Heere, wilt U mij dat geven? Weet je, jongens en meisjes, dat je daarom als kind leerde zingen van papa en mama:
"Opent uwen mond;
Eist van Mij vrijmoedig,
Op mijn trouwverbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig." (Psalm 81:12 ber.)
Je mag er dus om vragen, want de Heere is gekomen met Zijn belofte van genade. Je hebt het vast wel eens gezien hè, jongens en meisjes? Zo'n vieze vrachtauto, waar iemand met zijn vinger in dat vuil schreef: 'Ik ben vies.' Misschien heb je het zelf wel eens gedaan, misschien heb je ook op zo'n vieze vrachtauto geschreven met je vinger: 'Ik moet gewassen worden.'

Dat liet de Heere zien toen je gedoopt werd: Je bent vies, je moet gewassen worden. Want in het begin van het doopsformulier staat het: Dit leert ons de ondergang en besprenging met het water, waardoor ons de onreinheid van onze ziel wordt aangewezen, opdat wij vermaand worden een mishagen aan onszelf te hebben en ons te verootmoedigen voor God. Maar jongens en meisjes, datzelfde water wijst op het bloed van de Heere Jezus, waarvan Johannes gezegd heeft: *'En het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde'* (1 Joh. 1:7b). En daarom, bid het maar. Niet één keer op een dag als je naar bed gaat, maar blijf het eens bidden, en doe het eens meerdere keren op een dag, wat je vader en moeder je geleerd hebben:
't Boze dat ik heb gedaan,
zie het Heere toch niet aan.
Schoon mijn zonden vele zijn,
maak om Jezus' wil mij rein.

Ja, weet je wat je mag doen als je zo je knieën buigt voor de Heere? Dan mag je je hand op je voorhoofd leggen en zeggen: Heere, hier hebt U het toch beloofd? Ouders in ons midden, daar zijn we toch niet te groot voor? Dat zijn we toch niet afgeleerd, ouderen in ons midden? *'Voorwaar zeg Ik u: Zo wie het Koninkrijk Gods niet zal ontvangen als een kindeken, die zal geenszins in hetzelve komen'* (Lukas 18:17). Daarom is het geen schande als u werkelijk niet meer weet te bidden gelijk het behoort, en u als een volwassene dan toch maar op uw knieën ligt en zegt: Het boze dat ik heb gedaan, Heere, zie het toch niet aan.

Ligt u zo wel eens te worstelen voor uw nageslacht, vaders en moeders, grootouders, overgrootouders? We gaan afsluiten. Ik denk nog even aan Job, die zo rijk gezegend was met tien kinderen. En weet u wat Job deed als er weer een verjaardag was van een van de kinderen, en hij wist: Daar zitten al mijn kinderen bij elkaar. En u weet hoe dat gaat op een verjaardag. Weet u wat hij ging doen? Dan nam hij voor elk van zijn kinderen een offerdier. Nou, laten we dan maar eens aannemen dat die kinderen getrouwd waren. Dan nam hij twintig offerdieren En voor elk kind apart ging hij een offer brengen. Voor elk kind apart doodde hij het dier, liet hij het bloed vloeien, en legde hij het dier in de vlammen op het offeraltaar. En dan zegt Job: *'Misschien hebben mijn kinderen gezondigd en God in hun hart gezegend'* (Job 1:5b).

En ik geloof dat Job bij het brandende altaar, waar het bloed van de stenen droop, smeekte: O God, vergeef de zonden van mijn kinderen. *'Alzo deed Job al die dagen.'* Job kende uit zijn eigen leven de noodzaak van het verzoenende offer, gemeente. En toen dat voor hem onmisbaar nodig werd, voelde hij: Het is ook nodig voor mijn kinderen, die uit mij, onreine, zijn voortgekomen. O, mag u zo wel eens worstelen aan de troon der genade, pleitend op datgene wat er bij God te vinden is, pleitend op Gods eer, op Gods Naam, op Gods genadeverbond?

O, God des verbonds, zou U mijn lieve kinderen en mijn kleinkinderen, zou U ze toch zalig willen maken? Zodat ze allemaal van U geleerd mogen zijn, ook die kinderen die afgedwaald zijn, Heere? U bent toch bij machte om ze terug te brengen? O God, denk toch aan Uw verbond. U hebt toch gezegd geen lust te hebben in de dood van een goddeloze, maar U wilt toch zo graag dat ze tot bekering komen? Heere, U bent zo laag afgedaald tot onze kinderen met het water van de heilige doop. U hebt toch Uw heilige Namen willen verbinden met de namen van mijn kinderen.

Heere, het is niet verdiend wat ik U vraag, en het is misschien te groot als ik het vraag. Maar Heere, U hebt Zelf gezegd: *'Al wat gij den Vader bidden zult in Mijn Naam, zal u gegeven worden'* (Joh. 16:23). O, dat dát dan ook eens de bekering van al mijn kinderen, van mijn kleinkinderen zou mogen zijn. O, God des verbonds, o lieve God des verbonds, zou U alstublieft uit louter genade aan mijn zaad willen gedenken? Bekeer ze toch, was ze toch, reinig ze toch door Uw bloed. Ja, leid ze toch door Uw lieve Geest. En leer ons, o trouwe Verbonds-God, onze kinderen kwijt te raken in Uw recht, om ze in Christus uit genade terug te krijgen, tot eer van U, Drie-enige Verbondsgod.

Amen.

Zingen: Psalm 45:8:
In plaats van uw doorlucht' en vrome vaad'ren,
Zult Gij eerlang uw zonen zien vergaad'ren,
En stellen hen, door uw geduchte hand,
Al 't aardrijk door, in vorstelijken stand.
Ik zal uw naam bij elk geslacht doen kennen;
Van kind tot kind zal 't zich aan U gewennen;
Zo rolt Uw lof op 't ruime wereldrond,
In eeuwigheid, uit aller volk'ren mond.

Dankgebed.

Zingen: Psalm 103:9:
Maar 's HEEREN gunst zal over die Hem vrezen,
In eeuwigheid altoos dezelfde wezen;
Zijn trouw rust zelfs op 't late nageslacht,
Dat zijn verbond niet trouweloos wil schenden,
Noch van Zijn wet afkerig d' oren wenden,
Maar die, naar eis van Gods verbond, betracht.

Zegenbede.